

# Stichting Museum Belvédère

## jaarslag 2021



Heerenveen-Oranjewoud mei 2022

## **Inleiding**

Zoals alle musea heeft Museum Belvédère ook in 2021 zijn programmering danig moeten aanpassen op de nukken van het virus. Vanwege de lange lockdown in het voorjaar werd de tentoonstelling *Olphaert den Otter – Aarde en Wereld* uiteindelijk verlengd tot en met 20 juni. Het gaf het publiek de mogelijkheid om deze voor het museum en de kunstenaar relevante tentoonstelling vanaf 1 juni – toen de musea weer open gingen - toch nog te bezoeken. Andere geprogrammeerde projecten, waaronder de dubbeltentoonstelling van Dianne Bakker en Isabella Werkhoven en het internationale project *Living the Landscape*, moesten vanwege corona worden verschoven naar 2022. Ondanks de lange sluiting en de wijzigingen binnen de programmering, beleefde Museum Belvédère een uiterst succesvolle zomerperiode met tentoonstellingen van Jan Mankes, Tony Cragg en Mischa Keijser.

Uiteindelijk sloot het museum 2021 dankzij deze projecten af met een bezoekersaantal van 32.000 – zo'n 70% van het gemiddelde bezoekersaantal over de laatste jaren. Daarmee voldeed het onder de omstandigheden ruimschoots aan de verwachtingen.

Het jaar 2021 stond intern in het teken van transitie, die mede dankzij de toegezegde jaarsubsidie van de provincie Fryslân kon worden doorgevoerd. De professionaliseringsslag resulteerde in nieuwe taakomschrijving en herverdeling van werkzaamheden, zoals toegelicht onder paragraaf 'Personeel'. Ook kon Museum Belvédère dankzij de provinciale subsidie voor het eerst beschikken over een klein aankoopbudget, dat in 2021 werd ingezet om hiaten te vullen en werk van levende kunstenaars te verwerven.

## **Missie**

Museum Belvédère wil een levendige ontmoetingsplek zijn waar een zo breed mogelijk publiek kennis kan nemen van het werk van Friese beeldende kunstenaars en het werk van geestverwanten uit binnen- en buitenland. Museum Belvédère concentreert zich vooral op twintigste-eeuwse en eigentijdse schilderkunst die relaties aangaat met landschap en natuur.

## **Een particulier initiatief**

Museum Belvédère is in 2004 opgericht als particuliere culturele instelling, die grotendeels werd gedragen door financiële bijdragen van het bedrijfsleven, stichtingen, particulieren en inkomsten uit museumbezoek. Sinds 2017 ontvangt het museum jaarlijks structurele steun van de gemeente Heerenveen ten bedrage van 50.000 euro en met ingang van 2021 jaarlijkse structurele steun van de provincie Fryslân ten bedrage van 200.000 euro.

## Personeel

In 2021 werd in het kader van de in het meerjarenplan 2021-2024, *De Transitie*, de personele functies en taken opnieuw ingevuld, met als belangrijkste veranderingen dat de functie 'hoofd bedrijfsvoering' werd omgezet in 'zakelijk directeur', de taken 'publiciteit en marketing' werden uitbesteed aan een externe functionaris, de staf werd uitbereid met de functie assistent-conservator en de museumdependance Afslag BLV een zelfstandige programmeur kreeg. Dat leidde tot de volgende personele bezetting en functieomschrijvingen:

Han Steenbruggen – inhoudelijk directeur	0.8 fte
Corrie Oerlemans – zakelijk directeur	1.0 fte
Susan van den Berg – assistent-conservator	0.6 fte
Neline Ravesloot – management assistent	0.8 fte
Albert Oost – depotbeheer, technische dienst, programmeur Afslag BLV	0.7 fte
Nico Gijsbers – automatisering, technische dienst	0.6 fte

De taken PR-marketing worden thans op contractbasis verzorgd door Maaïke Staffhorst.

## Bestuur Stichting Museum Belvédère

Het bestuur bleef in 2021 ongewijzigd en bestaat uit:

Evert-Jan Rotshuizen – voorzitter  
Dineke Hoekstra – secretaris  
Piet Rienks – penningmeester  
Wirt Groen – lid  
Rien Meppelink – lid

Het bestuur van de stichting kwam in het kalenderjaar 2021 drie maal bijeen en vergadert tweemaal digitaal.

Van de bestuursleden hebben de voorzitter en de secretaris geen nevenfunctie. De penningmeester is bestuurder Befoema B.V., bestuurder Luxury Appliance logistics B.V. en lid van de Raad van Commissarissen Stichting SWZ Zwolle. Wirt Groen is voorzitter van de Raad van Toezicht Isala - Zwolle, Voorzitter van de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Houtondernemingen te Almere en lid bestuur fonds O&O houthandel en aanverwant en Rien Meppelink is tevens bestuurslid van Stichting Nalaten aan Cultuur, Stichting Van Gogh Museumfonds, Stichting Kenniscollege Roerende Zaken, Dr. A.H. Heineken Stichting voor de Kunst en Stichting Westerbork Fonds.

Bestuursleden worden voor een termijn van vier jaar benoemd en zijn twee maal voor eenzelfde termijn herbenoembaar. Zij ontvangen geen vergoeding.

Bij het zoeken van nieuwe bestuursleden wordt gelet op de kennis of ervaring die niet of onvoldoende in het bestuur is vertegenwoordigd. Een vacature wordt niet vermeld op de website van het museum, omdat het benaderen van nieuwe kandidaten zeer nauw luistert, ook al omdat bestuursleden taken uitvoeren die gewoonlijk door de organisatie zelf gedaan worden.

De jaarrekening van de stichting is te vinden op de website van de Federatie van Werkgeversverenigingen in de cultuur: <https://anbi.federatiecultuur.nl/organisatie/nmv/stichting-museum-belvedere/>.

De jaarrekening waarin voorzien wordt in risicobeheersing, wordt gecontroleerd door een externe RA accountant.



De Stichting Museum Belvédère heeft de aanbevelingen van de Governance Code Cultuur 2019, zoals deze door de Stichting Cultuur+Ondernemen is opgesteld, in haar organisatie toegepast met een enkele uitzondering die hiervoor is uitgelegd. Er is een vertrouwenspersoon aangesteld.

Op 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming van kracht geworden. Het museum heeft daartoe een eigen AVG-reglement opgesteld.

In 2019 heeft Museum Belvédère een code Diversiteit & Inclusie opgesteld en probeert het zoveel als mogelijk de Fair Practice Code te volgen.

Het museum beschikt over een Integraal Plan Veiligheidszorg.

## **Aankopen, schenkingen en bruiklenen**

### **Aankopen**

Dankzij de structurele subsidie van de Provincie Fryslân kan het museum beschikken over een aankoopbudget van 25.000 euro. Met deze gelden konden in 2021 de volgende kunstwerken worden aangekocht:

#### **Jacques van Alphen**

*Kopfgeburt (Welt-Ich)*, 2008-2009

acrylverf op doek, 40 x 30 cm

**Tinus van Doorn**

*Het boerenleven*, 1928

linoleumdruk, 9,4 x 9,4 cm (beeldmaat)

*Vrouw en profiel*, z.j.

linoleumdruk, 15,8 x 11,7 cm (beeldmaat)

*Stroper in maanlicht*, z.j.

linoleumdruk, 16,9 x 12,3 cm

Liggend naakt, 1931

inkt op papier, 15,5 x 20,5 cm

**Sabine Liedtke**

*Leeg nest III (Winterkoninkje)*, 2020

potlood en acrylverf op papier, 30,5 x 30,5 cm

**Lou Loeber**

*Oisterwijk*, 1921

olieverf op board, 26 x 36 cm

*Schetsen illustratie gouden vlinders 1*, 1927

gouache en tekening op papier, 8 x 24 cm

*Schetsen illustratie gouden vlinders 2*, 1927

potlood op papier, 7,5 x 17 cm

*Uitnodiging tentoonstelling*, 1929

potlood, aquarel op karton en drukwerk, 16,5 x 20,5 cm

*Uitnodiging tentoonstelling*, 1929

potlood, aquarel op karton en drukwerk, 15,5 x 22,5 cm

*Schetsboekje, jaren '20*

potlood op papier, 11,5 x 15 cm

*Aankondiging tentoonstelling*, z.j.

aquarel op papier, 9,3 x 8 cm

*Spoorwegovergang*, z.j.

potlood, pastel en aquarel op papier, 15 x 10,5 cm

*Spoorwegovergang*, z.j.

potlood op papier, 10 x 15 cm

*Compositie*, 1923

reliëf, linoleum, 17 x 24,5 x 1,5 cm

*Correspondentiedoos, z.j.*  
hout, 7,5 x 16 x 23 cm

*Correspondentiedoos, z.j.*  
hout, 7 x 16 x 23 7 cm

**Jan Mankes**

*Schreeuwende kraai, 1918*  
houtdruk op papier (tweede staat), 18,5 x 24 cm

**Ruloff Manuputty**

*Exodus – Hongaarse opstand, 1956*  
gemengde techniek op board, 74 x 121,5 cm

**Harmen Tulner**

*Stilleven met roze wekker, 2019*  
olieverf op doek, 30 x 30 cm

**Ids Willemsma**

*Wynwek / Windwak, 1996*  
100 stuks gesmeed ijzer, 20 x 150 x 80 cm

**Douwe van der Zweep**

*Landschap, 1917*  
olieverf op doek op hardboard, 19,5 x 30,5 cm

*Landschap, 1917*  
olieverf op board, 18 x 30 cm

*Compositie met weg, 1924*  
olieverf op doek op paneel, 35,5 x 28,5 cm

*Compositie met bomen, 1926*  
olieverf op paneel, 31,5 x 24 cm

*Landschap, z.j.*  
olieverf op doek op paneel, 47 x 66 cm

**Dick Zwier**

*Compositie, 1974*  
olieverf op doek, 70 x 90 cm

*Boerderij Noord-Holland, 1976*  
olieverf op doek, 60 x 80 cm

*Zomerhuis, 1988*  
olieverf op doek, 30 x 40 cm

Daarnaast kon het museum dankzij steun van de P.W. Janssen's Friesche Stichting en de Agnes van den Brandeler Stichting in 2021 de volgende schilderijen aankopen:

**Drewes de Wit**

*Zonder titel*, 2011

lakverf en olieverf op paneel, 37 x 26,5 cm

verworven met steun van P.W. Janssen's Friesche Stichting

**Olphaert den Otter**

*At the Airport – Athens (Home Made serie)*, 2017

tempera op doek op paneel, 50 x 81 cm

verworven met steun van de Agnes van den Brandeler Stichting

*In de duinen (Home Made serie)* 2017

tempera op doek op paneel, 50 x 81 cm

verworven met steun van de Agnes van den Brandeler Stichting

*Isola (Home Made serie)*, 2017

tempera op doek op paneel, 50 x 81 cm

verworven met steun van de Agnes van den Brandeler Stichting

**Schenkeningen**

Ook in 2021 bleken meerdere particulieren bereid kunstwerken aan het museum te schenken, al dan niet volgens de gunstige fiscale voorwaarden van de Geefwet. In 2021 werden de volgende kunstwerken geschonken:

**Jacques van Alphen**

*Spiritual Destiny of Man*, 2016-2017

acrylverf op doek, 30 x 24 cm

**Willem van Althuis**

*stilleven met flesjes*, z.j.

olieverf op doek, 30 x 24 cm

**Dirk Beintema**

*Duinlandschap*, 2019

olieverf op board, 40 x 50 cm

*Nachtzee bij Oostende*, 2018

olieverf op doek, 60 x 80 cm

**Jan de Beus**

*Compositie Richard Dehmel I*, 2018

olieverf op doek, 50 x 40 cm

**Milly Betten**

*Draagvlak*, 2021

olieverf op doek, 60 x 60 cm

**Boele Bregman**

*De reddingsboei*, z.j.

ets, inkt op papier, 23 x 28,5 cm

**Ed Dukkers**

*Stilleven*, 1967

olieverf op doek, 30 x 35 cm

**Geert van Fastenhout**

*Zonder titel*, 1972

caparolverf op doek, 90 x 110 cm

**Jan Francken Pzn.**

*Landarbeider*, 1925

olieverf op doek, 45 x 40,5 cm

*Landarbeidster*, 1925

olieverf op doek, 45 x 40,5 cm

**Johan Haanstra**

*Suawoude*, 1978/1988

olieverf op doek, 90 x 100 cm

**Tjibbe Hooghiemstra**

*Winterbos*, 2008

potlood en Oost Indische inkt op papier, 28 x 22 cm

**Anne Huitema**

*Dorp*, 1982

kleurenets, 13,5 x 39 cm (beeldmaat)

**Samuel Jessurun de Mesquita**

*Geitje*, z.j.

linosnede, 23,5 x 28 cm (beeldmaat)

**Christiaan Kuitwaard**

*Kop*, 2008

olieverf op doek op paneel, 26,5 x 26,5 cm

**Lou Loeber**

Reeks van 47 ontwerpschetsen, diverse maten



**Jaap Min**

*Lichte zee – Bergen aan Zee*, 1960  
aquarel op papier, 40 x 52,5 cm

**Jaap Nanninga**

*Kontiki*, z.j.  
olieverf op doek, 80 x 90 cm

**Albert Oost**

*Zonder titel*, 2000  
olieverf, was en hars op doek, 30 x 30 cm

*Zonder titel*, 2004  
olieverf, was en hars op doek, 60 x 70 cm

*Zonder titel*, 2005/06  
olieverf, was en hars op doek, 75 x 50 cm

*Zonder titel*, 2006  
olieverf, was en hars op doek, 27 x 29,5 cm

**Olphaert den Otter**

*L'Ombreux (Home Made serie)*, 2019  
tempera op doek op paneel, 50 x 81 cm

**Zoltin Peeter**

*Zonder titel*, 1973  
grafiet op papier, 43 x 45 cm

**Sjoerd de Vries**

*De Deelen*, 1994  
gemengde techniek, 33 x 52,5 cm

**Hendrik Werkman**

*Reizang van burgers (uitgave Blauwe Schuit)*, 1944  
handpers, sjablone, drukwerk, inkt op papier, 4 pp., 21 x 15,5 cm

**Douwe van der Zweep**

*Gasfabriek Utrecht*, 1917  
olieverf op papier, 19 x 15,5 cm

*Polderlandschap*, 1918  
olieverf op doek op hardboard, 27,5 x 40,5 cm

*Zelfportret*, 1923  
olieverf op doek op hardboard, 35 x 27 cm

map met 26 werken op papier, diverse maten

## Bruiklenen

Een particulier die in nauw overleg met en voor Museum Belvédère verzamelt, wist in 2021 het schilderij *Parelhoen* van Jan Mankes te verwerven. Het schilderij was al als particulier bruikleen in het museum aanwezig, maar kon dankzij de koop worden zeker gesteld. Voorts ontving het museum van een bevriende collectioneur een schilderij van Haanstra en tekeningen van Ben Akkerman in bruikleen.

### **Ben Akkerman**

*Zonder titel, z.j.*

potlood op papier, 15 x 15 cm (beeldmaat)

*Zonder titel, z.j.*

potlood op papier, 14 x 14 cm (beeldmaat)

*Zonder titel, ca. 1974*

potlood op papier, 15,5 x 15 cm (beeldmaat)

### **Johan Haanstra**

*Tjalleberd, 1978*

olieverf op board, 50 x 50 cm

Ook heeft Museum Belvédère in 2021 een nalatenschap en legaat mogen ontvangen.

## Uitgaande bruiklenen 2021

Museum Belvédère hanteert een open bruikleenbeleid. Het gaf in 2021 kunstwerken in bruikleen voor tentoonstellingen in Museum MORE te Gorssel, het Jopie Huisman Museum te Workum, GRID Grafisch Museum te Groningen, Kunsthal Hof 88 te Almelo en Pulchri Studio te Den Haag.

Voorts werd Museum Belvédère samen met het Stedelijk Museum Schiedam, het Bonnefanten Museum Maastricht, het Dordrechts Museum en het Haags Historisch Museum uitgenodigd kunstwerken voor een periode van vijf jaar in bruikleen af te staan voor het nieuwe gebouw van de Eerste Kamer der Staten Generaal in Den Haag. In samenspraak met de organiserende afdeling selecteerde Museum Belvédère daarvoor tien representatieve werken.

De volgende werken werden voor korte of langere tijd uitgeleend:

### **Jopie Huisman Museum – Workum**

*Tentoonstelling **Waterwereld**, 13 februari 2020 – januari 2022*

Willem van Althuis – *De Deelen*, 1981, schilderij (0225)

Gerrit Benner – *Land en wolken*, 1971, schilderij (0013)

Christiaan Kuitwaard – *Landschap*, 2008, schilderij (0929)

Christiaan Kuitwaard – *Meer*, 2015, schilderij (1725)

Jan Snijder – *Kroon's polder*, 2005, schilderij (0395)

Sjoerd de Vries – *De Deelen*, 2002, schilderij (0019)

## **GRID Grafisch Museum Groningen – Groningen**

*Tentoonstelling **Werkman werkt door**, 30 september 2020 – 8 april 2021*

Gerrit Benner – *Boerderij met ruiters*, 1965, schildering (0005)  
Gerrit Benner – *Balkonscène*, z.j., schildering (0157)  
Siep van den Berg – *Stilleven met 2 citroenen*, z.j., schildering (0679)  
Siep van den Berg – *Zonder titel*, 1970, schildering (0763)  
Siep van den Berg – *Zonder titel*, 1970, schildering (0765)  
Johann Faber – *Zonder titel*, z.j., sjabloondruk (1994)  
Jan Loman – *Compositie wadden*, 1962, monotype (0683)  
Fie Werkman – *Zonder titel*, z.j., textielassemblage (2177)

## **Kunsthof 88 – Almelo**

*Tentoonstelling **De Haanstra's**, 28 november 2021 – 23 januari 2022*

Folkert jr. Haanstra – *Huis en bomen*, z.j., schildering (1742)  
Folkert jr. Haanstra – *Landschap met gele lucht*, 1968, schildering (1743)  
Folkert sr. Haanstra – *Felkleurig landschap*, 1940, schildering (0591)  
Folkert sr. Haanstra – *Landschap met treurbomen*, 1946, schildering (0592)  
Johan Haanstra – *Garijp*, 1985, schildering (0846)  
Johan Haanstra – *Warga 2*, schildering, 1984 (0941)  
Johan Haanstra – *Zonder titel*, schildering, 1959 (0980)  
Johan Haanstra – *Suawoude*, 1978, schildering (2456)  
Johan Haanstra – *Tjalleberd*, 1978, schildering (2485)

## **Pulchri Studio – Den Haag (i.s.m. Galerie Dürst Britt & Mayhew)**

*Tentoonstelling **Willem Hussem – de zee bevaren / een wolk als zeil**, 7 augustus – 29 augustus 2021*

Willem Hussem – *Zonder titel*, 1962, schildering (1520)  
Willem Hussem – *Zonder titel*, 1963, schildering (1812)  
Willem Hussem – *Compositie*, 1957, schildering (2142)  
Willem Hussem – *Compositie*, 1967, schildering (2145)  
Willem Hussem – *Compositie*, 1966, schildering (2146)  
Willem Hussem – *Compositie met blauw vlak*, 1972, schildering (2148)

## **Eerste Kamer der Staten Generaal – Den Haag**

***Vaste opstelling gebouw Kazernestraat**, 23 augustus 2021 – 1 maart 2027*

Willem van Althuis – *De Deelen*, 1976, schildering (0806)  
Willem van Althuis – *Zonder titel*, 1978, schildering (0981)  
Gerrit Benner – *Polderlandschap*, z.j., schildering (1283)  
Boele Bregman – *Compositie met vogel*, 1962, schildering (1452)  
Willem Hussem – *Compositie met zwarte spiraal*, 1962, schildering (1328)  
Leen Kaldenberg – *Zonder titel*, 2009, schildering (0968)  
Han Klinkhamer – *Zonder titel*, 2008, schildering (0772)  
Dora Tuynman – *Zonder titel*, 1978, schildering (0790)  
Coen Vunderink – *Compositie 09*, 2013, schildering (2009)  
Robert Zandvliet – *Zonder titel*, 2012, schildering (1068)

## Tentoonstellingen

De lange sluiting als gevolg van corona maakte dat enkele geplande hoofdtentoonstellingen en meerdere kamerexposities niet konden doorgaan. Het aan wijzigingen onderhevige programma hoofdtentoonstellingen zag er uiteindelijk als volgt uit:

### Hoofdtentoonstellingen Museum Belvédère 2021

*Olphaert den Otter – Aarde en Wereld*, oostvleugel, 3 oktober 2020 – 20 juni 2021

*Tony Cragg – Points of View*, museumpark en westvleugel, 21 maart – 26 september 2021

*Jan Mankes de dieren en de ziel der dingen*, oostvleugel, 25 juni – 26 september 2021

*Mischa Keijser – Protoporphyrria*, oostvleugel, 25 juni – 26 september 2021

*Arranged Realism – Kunst in Games*, 9 oktober 2021 – 23 januari 2022

### Olphaert den Otter – Aarde en Wereld

*3 oktober 2020 – 20 juni 2021, oostvleugel en entree westvleugel*

De tentoonstelling *Aarde en Wereld* gaf een overzicht van het rijke oeuvre van beeldend kunstenaar Olphaert den Otter (1955), dat als hoofdthema de invloed van menselijk handelen op zijn leefomgeving kent. Voor het project *Olphaert den Otter – Aarde en Wereld* ontving Museum Belvédère in 2018 de eerste Agnes van den Brandeler Prijs. De expositie werd verantwoord in het jaarverslag van 2020.

### Tony Cragg – Points of View

*21 maart – 26 september, museumpark en oostvleugel*

Dankzij de bemiddeling van een bevriende collectioneur en de genereuze medewerking van de kunstenaar zelf kon Museum Belvédère in het voorjaar van 2021 zes grote sculpturen van Tony Cragg in het park direct om het museum installeren. Het bood het publiek de mogelijkheid om gedurende de maanden van sluiting in de open lucht toch te genieten van een Belvédère-project. Behalve de monumentale sculpturen in het park werden in de oostvleugel van het museumgebouw vier kamers ingericht met kleinere beelden (in brons, kunststof, steen en glas), schetsen en grafiek. Tezamen lieten ze de veelzijdigheid zien van de internationaal vermaarde Britse kunstenaar. De presentatie binnen was vanaf de heropening van musea op 1 juni voor het publiek te bezichtigen.

Museum Belvédère toonde voornamelijk beelden die Cragg en zijn crew in de laatste acht jaar vervaardigden. De sculpturen uit die periode zijn sterk geïnspireerd op natuurlijk vormen en bewegingen en nodigen het publiek vooral uit om er kijkend omheen te lopen. In het museumpark waren ze zo geplaatst dat ze nieuwe zichtlijnen in het landschap openden. Bij de tentoonstelling verscheen een Nederlandstalige catalogus met foto's van de presentaties in het museumpark en een tekst van Jon Wood. Het betrof een uitgave van het museum in samenwerking met uitgeverij Noordboek.

Omdat een officiële opening niet mogelijk was, werd op de dag van de opening een korte film geplaatst op het YouTubekanaal van Museum Belvédère.

De tentoonstelling binnen de muren van het museum was te zien van 1 juni tot en met 26 september. In die periode bezochten 25.000 mensen het museum. Een 'meet and greet' met de kunstenaar en lezingen konden vanwege corona niet doorgaan.



**Publiciteit**  
(selectie)

**Kranten:** De Telegraaf, Trouw (5 sterren), NRC, Dagblad van het Noorden, Leeuwarder Courant, Friesch Dagblad, Reformatorisch Dagblad, Heerenveense courant, Groot Heerenveen

**Kunsttijdschriften:** Museumtijdschrift, Collect, Muze, Kunst- en Museumkrant

**Andere publicaties:** Opzij

**Internet:** artizontaal, recensie Museumtijdschrift

**Tv:** Nu zien! AVROTROS

**Radio:** interview Omrop Fryslân

## **Jan Mankes – de dieren en de ziel der dingen**

*25 juni – 26 september 2021, oostvleugel*

De tentoonstelling *Jan Mankes – de dieren en de ziel der dingen*, was aanvankelijk gepland in 2020, maar werd vanwege corona verschoven naar de zomer van 2021. Ze was de eerste museale tentoonstelling waarin de vele dieren, die Mankes in schilderijen, tekeningen en grafiek vastlegde, centraal stonden.

De intieme expositie die Museum Belvédère in de zomer van 2021 samenstelde, omvatte vele topstukken uit de collecties van Museum Arnhem, Museum MORE, Kunstmuseum Den Haag, Museum Helmantel, Museum Møhlmann, particulieren en Museum Belvédère. Daaronder bevonden zich schilderijen die decennialang niet publiekelijk waren getoond.

Bij de tentoonstelling verscheen een door het museum in samenwerking met Noordboek uitgegeven publicatie met een begeleidende tekst van Maarten van Doremalen onder redactie van Susan van den Berg.

De tentoonstelling *Jan Mankes - de dieren en de ziel der dingen* besloeg tweederde van de oostelijke museumvleugel. In het belendende deel was de tentoonstelling *Mischa Keijser – Protoporphyrin* te zien. Tegelijkertijd met de tentoonstelling in Museum Belvédère was in het huis van Landgoed Oranjewoud een expositie te zien waarin de Mankes-collectie van FB Oranjewoud centraal stond. De expositie op landgoed Oranjewoud kende beperkte openingstijden.

*Jan Mankes – de dieren en de ziel der dingen* werd geopend op vrijdag 24 juni in het bijzijn van een kleine groep direct betrokkenen. In plaats van een grootse opening werd een korte filmimpresie op het YouTube-kanaal van Museum Belvédère geplaatst, waarin kunstschilders Henk Helmantel en Christiaan Kuitwaard over het geëxposeerde werk vertellen. De film is nog steeds te zien. De tentoonstelling en publicatie werden mogelijk gemaakt dankzij FB Oranjewoud, de Ottema-Kingma Stichting, de Boersma-Adema Stichting, het Jan Roelof Geertsma Fonds, de familie Oenema, de provincie Fryslân en de gemeente Heerenveen.

Gedurende de tentoonstellingsperiode werd het museum door 22.000 mensen bezocht.

### **Publiciteit** (selectie)

**Kranten:** De Telegraaf, Nederlands Dagblad, Friesch Dagblad, Dagblad van het Noorden, Leeuwarder Courant, Eembode, Drachtster Courant, Franeker Courant, Groninger Gezinsbode, Heerenveense Courant, Meppeler Courant, Noorderkrant, Opregte Steenwijker Courant

**Kunsttijdschriften:** Museumtijdschrift, KunstKrant, Villa D'Arte, Vernissage Art Magazine

**Andere publicaties:** Max Magazine

**Internet:** artizontaal, Omrop Fryslân

**Radio:** interview met Han Steenbruggen op Omrop Fryslân

## **Mischa Keijser – Protoporphyria**

*25 juni – 26 september 2021, oostvleugel*

Tentoonstelling in het achterste deel van de oostelijke museumvleugel, complementair aan de tentoonstelling *Jan Mankes – de dieren en de ziel der dingen*. De tentoonstelling omvatte acht grote en zeven kleinere foto's van beeldend kunstenaar Mischa Keijser (1974). In zijn werk onderzoekt Keijser aan de hand van fotografie de vaak schurende verhouding tussen mens en natuur. Een belangrijk deel van zijn werk bestaat uit foto's van landschappen of mensen die zijn vastgelegd in ongemakkelijke situaties. Onder de titel *Protoporphyria* – een verwijzing naar een geheimzinnige ziekte die ervoor zorgt dat mensen geen daglicht kunnen verdragen – exposeerde Keijser een selectie uit zijn omvangrijke reeks nachtfoto's. De geëxposeerde nachtfoto's waren alle gemaakt in het noorden van Nederland – vele ervan in de buurt van Museum Belvédère.

Gedurende de tentoonstellingsperiode werd het museum door 22.000 mensen bezocht. Mischa Keijser verzorgde een lezing over zijn werk.

### **Publiciteit**

(selectie)

**Kranten:** De Volkskrant, Dagblad van het Noorden en de Leeuwarder Courant.

## **Arranged Realism – Kunst in Games**

*9 oktober 2021 – 23 januari 2022, oostvleugel*

In de tentoonstelling *Arranged Realism* besteedde het museum aandacht aan een medium dat binnen een bestek van vijftig jaar een stormachtige ontwikkeling doormaakte. Met de huidige, bijna onbeperkte mogelijkheden om 'uit te beelden', historische werkelijkheden digitaal te verwezenlijken en fantasie om te zetten in werelden die zich hyperrealistisch voordoen, loopt de game tegenwoordig ver voorop en oefent ze grote invloed uit op onze huidige beeldcultuur én op andere disciplines. De tentoonstelling *Arranged Realism* wilde inzicht geven in de revolutionaire technologische ontwikkelingen binnen de game-industrie en vestigde de aandacht op het werk van een aantal bijzondere internationale en Nederlandse game-ontwerpers. Ook liet de expositie zien hoe objecten uit de virtuele wereld dankzij 3D-printing tegenwoordig naar onze fysieke werkelijkheid kunnen worden overgebracht.

De tentoonstelling werd ontwikkeld in samenwerking met Indietopia uit Groningen en gastcurator Merijn de Boer. Van zijn hand verscheen ook het boek *Arranged Realism – Kunst in Games*. Het boek werd uitgegeven door het museum in samenwerking met uitgeverij Noordboek.

In lijn met de corona-voorschriften werd de tentoonstelling in het museum geopend in het bijzijn van een kleine groep betrokkenen en werd de officiële opening gevierd met een korte film op het YouTubekanaal van Museum Belvédère. De film is nog steeds op het museumkanaal te zien.

Gastcurator Merijn de Boer verzorgde verschillende rondleidingen.

In het kader van het game-project lieten het museum en Indietopia een uitnodiging uitgaan naar leerlingen van (hogere) scholen om een eigen digitale conceptschildering te ontwikkelen. Drie inzendingen werden door een jury gekozen en opgenomen in de tentoonstelling.

In het museumcafé werd plaats ingeruimd voor het tekeningenproject van OBS Sevenwolden.

Vanwege de lockdown werd de duur van de expositie bekort tot ruim twee maanden.

In die periode werd het museum bezocht door 7.000 bezoekers.

Het project *Arranged Realism – Kunst in Games* werd mogelijk gemaakt dankzij FB Oranjewoud, Rabobank Heerenveen-Zuidoost Friesland, Indietopia, Creatieve Vouchers Groningen, de provincie Fryslân en de gemeente Heerenveen.



## Publiciteit

(selectie)

**Kranten:** De Telegraaf, NRC, Trouw, Het Financieel Dagblad, Leeuwarder Courant, Friesch Dagblad, Dagblad van het Noorden

**Kunsttijdschriften:** Vind, Collect, Museumtijdschrift

**Andere publicaties:** Winq

**Online:** Gamer.nl en headlines24.nl.

**Radio:** NieuwsBV (Radio 1), Omroep Flevoland



## Kamerexposities

Verschillende geplande kleine exposities konden geen doorgang vinden en werden verschoven naar komende jaren. In de zomer en het najaar waren in de westvleugel kamertentoonstellingen te zien van Hanny Korevaar, Isabella Werkhoven, Geurt Busser, Jentsje Popma, B.C. Epker, Klaas Koopmans, Milly Betten, Drewes de Wit, Fred Landsman, André de Jong, Hans van Hoek, John van de Rijdt. Bij de tentoonstelling *Fred Landsman – Metamorphosen* verscheen een door het museum uitgegeven publicatie.



## Tentoonstellingen in Afslag BLV

Vanwege corona werd ook de programmering in de dependance van Museum Belvédère, in het centrum van Heerenveen, ingrijpend gewijzigd. De tentoonstelling *Jorn van Leeuwen*, die opende in november 2020, werd verschillende malen verlengd tot uiteindelijk in oktober 2021. De enige tentoonstelling die het museum wel doorgang kon laten vinden in Afslag BLV was *6 Friese Illustratoren*.

Afslag BLV is een initiatief van Museum Belvédère in samenwerking met de Gemeente Heerenveen en Stichting De Heerenveense School. Afslag BLV richt zich in belangrijke mate op het werk van jonge kunstenaars. De activiteiten in Afslag BLV worden mogelijk gemaakt dankzij Stichting Klaas Dijkstra Fonds en de Gemeente Heerenveen.

### **Jorn van Leeuwen - Suilen**

*19 november 2020 – 18 oktober 2021*

Vanwege corona werd de tentoonstelling *Suilen* tussentijds meerdere malen verlengd tot en met 18 oktober. De expositie gaf een bescheiden overzicht van het werk van Jorn van Leeuwen (1982) en werd kort beschreven in het jaarverslag van 2020.

### **Publiciteit**

**Kunsttijdschriften:** Origine, Seasons.

## 6 Friese Illustratoren

5 november 2021 – 5 februari 2022

De vele Friese prentenboeken die jaarlijks verschijnen, laten zien dat de kunst van het illustreren in de provincie Fryslân op een hoog peil staat. Het werk van zes talentvolle illustratoren – Berber van den Brink, Douwe Dijkstra, Edith Stultiens, Mirjam van Houten, Nina Peckelsen en Paul van Dijk – stond gedurende de wintermaanden centraal in Afslag BLV. De tentoonstelling liet uiteenlopend werk zien van de deelnemende kunstenaars, variërend van schetsen, aquarellen, affiches en zelfstandige tekeningen.

De expositie kwam tot stand in nauwe samenwerking tussen **Museum Belvédère** en de **Afûk**, de instelling in Friesland die zich actief inzet voor de Friese taal en cultuur. De exposerende kunstenaars zijn allen betrokken bij prentenboeken die door de **Afûk** zijn uitgegeven.

### Publiciteit

**Kunsttijdschriften:** KunstKrant.

### Publicaties

Bij zijn tentoonstellingen liet Museum Belvédère de volgende publicaties verschijnen:

*Olphaert den Otter – Aarde en Wereld*

*Tony Cragg – Points of View*

*Jan Mankes – De dieren en de ziel der dingen*

*Kunst in Games - Arranged Realism*

*Fred Landsman - Metamorfosen*

Daarnaast verschenen de nummers 41, 42 en 43 van het museumtijdschrift *MB*.

### Culturele activiteiten

Ook hier had het programma flink te lijden onder de coronacrisis. Ons traditionele nieuwjaarsconcert ging niet door en de externe kunstreizen werden omgeboekt naar een 'kunstreis in eigen huis'. Bij twee tentoonstellingen konden we op deze wijze bezoekers ontvangen voor een speciale lezing of rondleiding door de kunstenaar. Verder brachten we tussen alle beperkingen door en met inachtneming van de coronaregels: een SLAH-avond met *spoken word* artiesten en een *Coolle Kidsnacht* in oktober. Tot slot vormde het museum wederom het sfeervolle decor voor tv-opnamen van het succesvolle AVROTROS programma *Tussen Kunst & Kitsch*.

### Schoolbezoek

In 2021 zijn er 16 schoolbezoeken met rondleidingen voor 774 leerlingen van het basis- en voortgezet onderwijs uit de gemeente Heerenveen geweest. Het hoge aantal leerlingen dat rondgeleid is in de relatief korte tijd dat het museum geopend was, is grotendeels te danken aan de expositie "*Arranged Realism - Kunst in Games*".

## **Samenwerkende partijen in 2021**

Gemeente Heerenveen  
Provincie Fryslân

Afûk, Leeuwarden  
Artitude, Leeuwarden  
AVRO/TROS  
Bibliotheek Heerenveen  
Boekhandel Binnert Overdiep, Heerenveen  
Eerste Kamer der Staten Generaal, Den Haag  
Heerenveen 'n Gouden Plak  
Heerenveense Courant  
Heerenveense Kunst Kring  
Huis ten Wolde, De Bult  
Indietopia, Groningen  
It Fryske Gea  
Landgoed Oranjewoud  
LF2028, Leeuwarden  
Merk Fryslân, Leeuwarden  
NDC Mediagroep, Leeuwarden  
Oranjewoud Festival  
Parkhotel Tjaarda, Oranjewoud  
Pieterpikzonen, Luinjeberd  
Rotary Club Oranjewoud-Heerenveen  
Staatsbosbeheer  
Stichting FB Oranjewoud, Oranjewoud  
Stichting Heerenveense School  
Stichting Literaire Activiteiten Heerenveen  
Stichting Nijkleaster  
Studio Tony Cragg, Wuppertal (Du)

### **Musea**

CoBrA Museum voor Moderne Kunst, Amstelveen  
Fries Museum, Leeuwarden  
Groninger Museum, Groningen  
Kunstmuseum Den Haag, Den Haag  
Museum Arnhem, Arnhem  
Museum Boijmans van Beuningen, Rotterdam  
Museum Heerenveen, Heerenveen  
Museum Helmantel, Westereinden  
Museum Møhlmann, Appingedam  
Museum MORE, Gorssel  
Singer Museum, Laren  
Stedelijk Museum, Schiedam

**Galeries**

Galerie de Vis, Harlingen  
Galerie Koopmans, Eernewoude  
Kunsthandel Guus Maris, Nieuw Vennep  
Merchant House, Amsterdam  
Prentwerk, Groningen

**Onderwijs en zorginstellingen**

Academie Minerva, Groningen  
Ateliers Majeur, Heerenveen  
Albertine Agnes School  
Bornego College  
CIOS Heerenveen / ALO Groningen  
Fine Arts KABK Den Haag  
Fricole groep van Scholen voor christelijke voortgezet onderwijs  
Luzac College  
NHL Stenden  
OBS Sevenwolden  
Pieter Zandt Scholengemeenschap Kampen

**Uitgeverijen**

Bekking & Blitz, Amersfoort  
Uitgeverij Bornmeer / Noordboek, Gorredijk  
Uitgeverij Philip Elchers, Groningen

**+ vele kunstenaars en particuliere verzamelaars**